

Den arktiske analyse i et sikkerhedspolitisk perspektiv

Kristian Søby Kristensen, Center for Militære
Studier, Københavns Universitet

KØBENHAVNS UNIVERSITET

Introduktion

1. Et par bemærkninger om 'Forsvarsministeriets fremtidige opgaveløsning i Arktis'
2. Arktis i dansk udenrigspolitik
3. Centrale emner i arktisk sikkerhedspolitik og deres betydning for dansk forsvar
4. Et blik udefra på rapportens anbefalinger og erfaringer

Et par bemærkninger om rapporten

- Bøvlet opgave:
  - 2013 er ikke 2016
  - Hvornår er nok, nok? Prioritering, dimensionering og myndighedsansvar
  - Hyperkompleks ressortfordeling – mange kokke i dansk arktispolitik
  - Bevæger sig udover gældende forligsperiode
  - Inddrager alle rigsdele
- Frugtbar proces, og brugbart resultat
  - Samlet rigsfællesskabets interesser
  - 360graders syn på forsvarets arktiske virksomhed
  - Inspiration fra regionale partnere
  - Basis for politisk diskussion

Arktis i dansk udenrigspolitik

- Genopdagelse af Arktis ca. 2006/7
- Fra 'arena' til 'arktisk stormagt' ifølge Taksøe-Jensen
- Arktiske *muligheder* – klimadiplomati, pleje af stormagtsrelationer, objekt for global interesse, regional indflydelse
- Arktisk *ansvar* – sikre fredelig regional udvikling og bæredygtig forvaltning, diplomatisk engagement, fyldestgørende myndighedsudøvelse
- I samspil mellem alle tre rigsdele

Centrale emner i arktisk sikkerhedspolitik og dansk forsvar

- Ingen tegn på ny russisk arktisk politik efter Ukraine
- Krav til samfundssikkerhed og beredskab er centralt
- Militære kapaciteter (også) som diplomatisk redskab og adgangsbillet til arktisk samarbejde

Et blik udefra på rapportens anbefalinger og erfaringer

- Konkret i relation til Arktis:
  - Fasthold fokus på overvågning, kommunikation og databehandling – det er forudsætning for effektiv og styrket opgaveløsning
  - Styrk kapaciteten til at søge og fastholde internationalt samarbejde
  - 'Surge' kapaciteter er fornuftigt (Arktisk beredskabsstyrke, men også på stabsniveau)
  - Alle elsker Thetis – sørg for at det samme gælder næste generation
  - Få plukket de lavt hængende frugter rapporten identificerer
  - Tjek om de kapaciteter der designeres til AC faktisk er til rådighed

Et blik udefra på rapportens anbefalinger og erfaringer

- Generelle pointer for forligskredsens parter:
  - Teknologiforståelsen i forsvaret er (måske kritisk) lav
  - Data- og kommunikationssystemer hos stabe og enheder bliver endnu vigtigere i fremtiden (F-35/evt. missilforsvarsradar/deling fra partnere og NATO [fx AGS])
  - Genbrug redskabet i næste forlig på andre områder